

ÖRÖKMÉGSÉS

A BAJSAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG TÁJÉKOZTATÓJA

• II. évf., 4. (5.) szám • 2004. augusztus 15.

Nagyboldogasszony

Augusztus 15-én egyházunk Mária mennybevételeét ünnepli. Sok hívő ezen a napon Szűzanya-kegyhelyekre zarándokol. Az emberek otthagyják otthonaikat, és Isten házába sietnek. A zarándokok az áldozathozataltól sem riadnak vissza: a szomjúságot, éhséget, utazást, a buszokban való kényelmetlen éjszakázást és más megpróbáltatásokat is elviselnek, csak hogy minél közelebb érezzék a názáreti Máriát, Jézus Krisztus anyját, hogy kövessék őt a hitben, és hogy családjuk, házastársuk, gyermekük vagy más beteg részére testi-lelki egészséget kérjenek.

Nagyboldogasszony napján számtalan ember háza kiürül, de Mária és Isten háza megtelik. Ez valamiféle átköltözés az emberiből a mennybe, átmenet a reménytelenségből a reménységbe. Ez az ég és a föld összekapcsolódása.

Jézus feltámadásának jele az üres sír Jeruzsálemben. Mária mennybevételeének jele szintén az üres sír Efezusban. Tudjuk, hol van Péter és a többi szent sírja, de azok nem üresek. Igaz, hogy sok szent, remete, apostol és tanítvány sírjának helye ismeretlen, de ez nem jelenti azt, hogy feltámadtak. Jézus és Mária sírját tudjuk hol vannak, de azok üresek. Jézust látták a tanítványok feltámadása után is. Ez a jelenés is a sír ürességének tényét bizonyítja. Azért Jézus élettrajza a halála után is folytatódik, és Mária is megjelenik az egyház tanításán keresztül. Az ő jelenései szerte a világon tanúsítják azt a tényt, hogy az ő sírja üres Efezusban. Ő már feltámadt és megdicsőült testben van, mint Jézus, míg a többi hívő még várja a feltámadást.

Máriát sok nép választotta pártfogójának, azért, mert ő megmutatta, hogy hathatós pártfogó. Máriával megtanuljuk elfogadni Isten szavát, hogy ránk is érvényes legyen az üzenet: „Boldogok vagytok, mert hittetek”! Ő tanít meg bennünket arra, hogy elfogadjuk Isten minden szavát, mondván: „Legyen nekem szavaid szerint”! Tőle tudjuk, hogy életünk legfontosabb dolga szolgálni Istent, ill. barátságban élni Istennel. Míg Máriát tiszteljük, átéljük a közelséget, mely Isten és közöttünk van. Ha magunk mellett tudjuk Máriát, nem félünk a haláltól, és hisszük, hogy hazánk a mennyben van. Mellette biztosak vagyunk abban, hogy betegeink, a lelki betegek is meggyógyulnak, mindegyiken és oda jutunk, ahova vágynak, a mennybe.

Nagyboldogasszony napja igazán nagy ünnep, egyike a négy parancsolt ünnepnek, amikor kötelességünk elmenni a

Mária mennybevétele (Verona Burciárona rajza)

templomba, a szentmisére. Menjünk is boldogan templomba, Mária szép kegyhelyére. Gyermeki bizalommal kérjük mennyei édesanyánkat, hogy kegyelmet nyerjünk Istennél, mert erős Istennél az ő szava, már sokaknak kiesdekelt sok mennyei adományt. Higgyük, hogy nekünk is kiesdi, azért menjünk, találkozzunk vele augusztus 15-én.

Ft. Vilov Goran káplán

Bán Aladár: Nagyboldogasszony napján

Nem látta senki sem, csak az angyalok fenn,
Midőn a földről égbe röppenél,
És napsugárral hímzett fellegekben
Mint új csillag ragyogva fölötténél.
Lágy hárfapengés, bűvös dallam áradt,
Ahol növekvő számad megsuhant,
S amerre szálltál, minden rózsaszálat
Aranyeső hintett be itt alant.

A fák, virágok, halmok és a völgyek
Mind ünnepi csendben hallgattanak,
A déli szellők nesztelen lebegtek,
Figyelve állt meg a csergő patak.
Csak a sugárzó égen szólt az ének,
Hol angyalok zengő csapatja szállt,
Kik téged a magasba fölívénék
Hol szent Fiad örök szívére zárt...

Ott fönt laktál. Egy évezred röpi el,
Népek merültek sírba nyomtalan,
S újak jövének vérengző sereggel,
Mint bűsz vihar pusztítja zordonan.

Árpád közöttük s hadverő vezéri
Pogány fajunknak új hont szerzeni...
S ím jöttüket nyájas szemed kíséri,
S megérnek a vad törzsök ezrei.

S egy század múlva első nagy királyunk
Neked ajánlja föl dicső hazánk.
S e perctől fogva te vagy sziklavárunk,
Nagyasszonyunk, hatalmas Pátronánk!
Képed ragyog a zászlókon hímezve,
Neveddel ajkán küzd a büszke hős,
Te adsz erőt a csüggedő szívekbe,
S a gyér csapat ezerral szembe győz!

Ki annyi harcnak vérontó viharján
Védelmezed e küzdő nemzetet,
Bár elfeled téged gyakorta balgán,
Ne hagyjad el megtévedt népedet!
Tekints le a mosolygó fellegekből,
Őrző szemed kísérje lépteink-
Nem vész el Árpád népe, míg kezedből
Felénk a béke olajága int!

Templombúcsú vagy villanybúcsú?

A II. világháború után az új ateista hatalom harcot indított az egyházak ellen. A vallást „tűzzel, vassal” akarták kiirtani a nép életéből. A helyi kiskirályok sokszor maguk szabták a „törvényt”. Betiltották a hitoktatást, a körmeneteket, a templombúcsúkat, elvettek 36 hold szántóföldet az egyháztól, elulajdonították a kántorlakást, a felső kis iskolát valamint az ótetemet, sőt 1953 tavaszán még a templomot is el akarták kobozni. Azt tervezték, hogy a templom hajóját istállónak alakítják át marhák és lovak részére, a sekrestye pedig a jószággondozó irodája lesz. Ekkor az állandó zaklatásoknak kitett Németh Béla plébános úgy döntött, hogy még a legkisebb hittanost és elsőáldoztatja. Istennek hála, templomunkat mégsem vették el, a „pokol erői nem vehettek erőt rajta”.

Több mint 180 évig a bajsaiak augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján tartották a katolikus búcsút, a pravoszlávok pedig november 8-án, Szent Demeter napján, a hét bármelyik napjára esett is az. A Nagyboldogasszony-napi búcsúra a környező településekről gyalog, kereszttel a kezükben, lobogókkal érkeztek a zarándokok. Ezek a búcsúk nem merültek ki a templomi szertartásokkal, hanem legtöbbször napokig tartó vigadalmakat jelentettek. Sok vidéki vendég érkezett. A fiatalok számára ismerkedési lehetőség is volt ez. 1947-ben az akkori világi hatóság csak a templomkerítésén belül engedélyezte a búcsút. Azonban a katolikus és pravoszláv búcsút továbbra is megünnepelték a bajsaiak, a templomudvarban várva vendégeiket. Látva ezt, a falu világi vezetői, hogy megoldást találjanak, 1958-ban augusztus második vasárnapját Bajsa villamosításának napjává nevezték ki. Így lett a templombúcsúból villanybúcsú. Azóta augusztusban két búcsút ünneplünk, a villanybúcsút és az igazit, a templombúcsút.

Ah, hol vagy, magyarok tiündöklő csillaga...

Kezdetben portyázó, kalandozó nép volt a magyar. A kalandozások megviselték a nemzetet, míg a szomszédos országok mind megerősödtek. A megváltozott viszonyok arra késztették a magyarokat, hogy nagy hatalommal bíró szomszédaikkal békességben éljenek, ha nem akarnak az avarok sorsára jutni, azaz kihalni. Ezt a szándékot Géza fejedelem (972-997) meg is valósította. Követeket küldött Nagy Ottó német-római császárhoz, és tudtára adta, hogy a magyarság csatlakozni fog a kereszténységhez. Géza felesége, Sarolta, az erdélyi vezérnek, Gyulának lánya már kereszténységben nevelkedett, és hathatósan segítette a hittérítőket. A térítés munkájában Piligrin passauai püspök járt elől, kinek rövid ittartózkodása idején Szent Adalbert

prágai püspök megkeresztelte Gézát, fiával, Vajkkal (Vajk-mellékfejedelelem) együtt, aki a keresztségben az István nevet kapta. István (997-1038) trónra lépése után nagy lelki buzgósággal támogatta a térítő munkát. Feleségével, a szomszédos bajor herceg lányával, Gizellával sok német úr, lovag és egyházi személy költözött az országba, akik hű támaszai lettek Istvánnak és az új állami rendnek. Országának tekintélyének emelése érdekében koronát és királyi címet kért a római pápától, aki mindent megadott az apostoli munkát végző fejedelemnek. A hagyomány szerint István követének, Asztrik apátnak Rómába utazása idején II. Szilveszter pápa a lengyel herceg koronát kérő követtségét várta. Az Asztrik érkezését megelőző éjjelen azonban álmában angyali figyelmeztetést kapott, hogy a lengyel hercegnek szánt koronát annak az ismeretlen nép követének adja, aki másnap fog elé járulni. Így kapta meg István II. Szilveszter pápától a szent koronát, amellyel 1001. augusztus 15-én Esztergomban megkoronázták. A pápai kitüntetés és hozzájárulás alapján István király megkezdte az ország egyházának megszervezését. Tíz püspökséget alapított, és ezek fölül az esztergomi érseket emelte. Elrendelte, hogy minden tíz község építtessen templomot. Istvánnak és feleségének, Gizellának öt gyermeke született (2 fiú és 3 leány), akik Imrét kivéve kiskorukban meghaltak.

István király egész életével tanúsította, hogy nem politikai kényszerből, hanem hitbéli meggyőződésből lett keresztény. Uralkodását Istentől kapott feladatnak tekintette, s népünket Krisztus hitére térítette. Benne a vallásosság és az uralkodás kötelezettségeinek teljesítése elválaszthatatlan, egyik a másik nélkül erőtlenség és hazug lett volna. Az eddig fékezetlen magyarságnak erős törvényt szabott. Az alattvalót és uralkodót egyaránt nehéz próba elé állító fegyelem az országnak megtartójává, a magyarságnak néppé kovácsolójává vált. István király döntése a latin kereszténységhez, a római szent igazsághoz kapcsolta a magyar egyházat, s ezzel megóvta az elkövetkező századok egyházzsuzsuzásának következményeitől. Fiához, Imréhez írt Intelmei híven tükrözik gondolkodásmódját. Halálakor nem hagyta árván övét: Mária oltalmába ajánlotta népét, s az égből maga is pártfogóként áll mellettünk (templomunkban található egy festmény mely ezt a mozzanatot ábrázolja - Hegyellai Imre festménye 2000-ből). István király országát Máriának ajánlva halt meg, kívánsága szerint Nagyboldogasszony napján, 1038-ban.

Részletek Szent István Intelmeiből: „Mindenekelőtt arra intelek, kedves fiam, ha királyi koronádat tisztességgel akarod viselni, hogy a katolikus és apostoli hitet olyan szorgalommal és vigyázattal őrizd, hogy az Istentől rádbízottak előtt példaképpül legyél, s az egyházi férfiak is téged joggal nevezhessenek a keresztény vallás szerinti férfiúnak.. Mivel az Egyház a mi országunkban még fiatal és gyenge palánta, azért vigyázatosabb őrzőkre szorul, nehogy a jó, amit nekünk, méltatlanoknak megadatott az isteni kegyesség, a te hanyagságod által lerontassék... Légy irgalmas az erőszakot szenvedők iránt, légy türelmes mindenkihez, nemcsak a hatalmasokhoz, hanem a hatalmon kívüliekhez is. Légy erős, hogy az élet szerencsés menete ne tegyen kevélyllyé, sem a kedvezőtlen fordulatok ne törjenek le. Légy alázatos, hogy az Isten felmagasztaljon itt és a jövőben. Légy mértékletes, hogy senkit se büntess vagy kárhoztass mértéken felül. Légy szelíd, hogy soha ne harcolj az igazságosság ellen.” Szent István ünnepe augusztus 20-án van.

Ismerd meg egyházközséged kincseit, és szeretni fogod azokat!

Templomunk orgonája

Az 1816-ban felszentelt templomba az egyházközség egy használt pedál nélküli orgonát (pozitívet) vásárolt. Az esperesi látogatások jegyzéke szerint a régi kis orgona 1889-től használhatatlan állapotban volt, és nem lehetett megjavítani. 1894. augusztus 5-én egyházközségünk és Angster József pécsi orgonagyáros szerződést kötött egy új orgona felépítéséről. Részletek a szerződésből:

A bajsai rom. Kath. Egyházközség megrendel Angster József orgonagyárosnál egy 10 változatú orgonát és fizet érte szállítás és utiköltséggel együtt 1660 oszt. ért. Forintot. Lakásról és élelmezésről a megrendelők gondoskodnak. Angster József vállalja az orgona elkészítését, s kötelezi magát minden tekintetben jó és szolid munkát végezni, mint alább következik:

Dispositio

Manual c-f3- 54 billentyű

1. **Principal:** 8 láb. 42 síp ónból részint a homlokzatban, 12 síp fából, jó férfias hanggal
2. **Bourdon:** 8 láb. 30 síp fából, 24 orgonafémből, dugott változat, homályos fuvola hanggal.
3. **Salicional:** 8 láb. 42 síp ónból, 12 fából, nyitott szép vonós magány változat.
4. **Silvestrina:** 8 láb. 42 síp ónból, a többi azonos az előbbivel, leggyengébb vonós változat.
5. **Flauta:** 4 láb. 30 síp fából, 24 ónból, nyitott változat, világos fuvola hanggal.
6. **Pr. Octav:** 4 láb. 54 síp ónból, részint a homlokzatban, forte változat.
7. **Mixtura:** 2 láb 2/3. Háromszoros 162 síp ónból, abból 12 dugott, forte változat.
8. **Vibratio pro Silvestrina-** (nincs beépítve)

Pedal: C-d- 27 billentyűvel

9. **Subbass:** 16 láb. 16 síp fából, dugott változat
10. **Flautabass:** 8 láb. 16 síp fából, nyitott, jó erős változat.

Combinatia nyomók

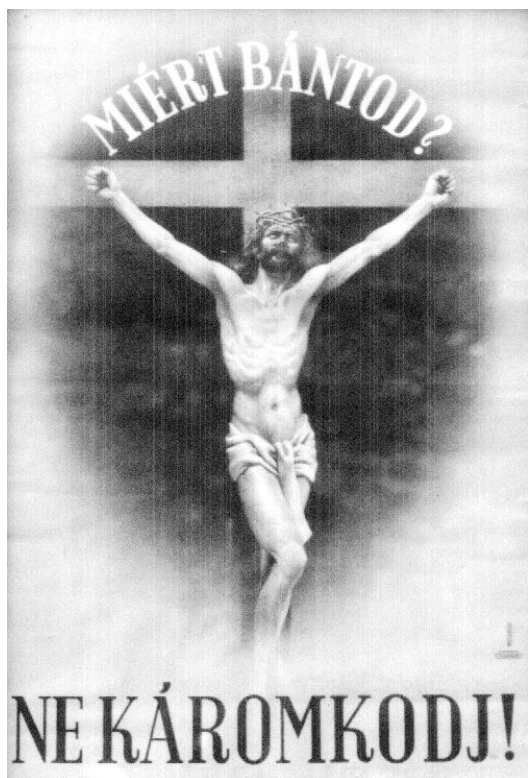
1. Pedál copula (manuál a pedálhoz)
2. Piano: zárja a forte mutatiokat.
3. Forte: nyitja a forte mutatiokat.
4. Crescendo és decrescendo az egész mű részére.

Szabadonálló játszóasztal az orgona előtt, egy manuál billentyűzettel, celluloiddal berakva, a félhangok pedig fekete ébenfából. Az orgonaszekrény az itt mellékelt tervrajz szerint jó és száraz fából készül, és kettős alapszínezés után tölgyfa utánzat színre flodiroztatik és lagoztatik, a szobrász munka pedig megaranyoztatik. A szelládák csuszka rendszer szerint, a manuál részére többnyire tölgyfából, a pedál számára fenyőfából készül és mind a kettőnél lagoztatik. A szelepbőrzés hármassal. Egy fúvó az orgona alsó terében elhelyezve, kettős ránczokkal és kiegyenlítő charnisokkal ellátva. Az orgona el lesz még látva egy Crescendo és decrescendo készülékkel, mely az egész sípművet, a homlokzat kivételével, elzárja, s nem csak hogy jó hatást idéz elő, hanem a sípművet megóvjaa a portól. Sípok: a nagy fa sípok tiszta és száraz fenyőfából készülnek, a közép nagyságúak lucz és vörös fenyőből, a kisebbek pedig körte vagy ihar fából. A homlokzati sípok 13 latos finom angol ónból készülnek és fényezve lesznek, a belső nyitott sípok 10 latos angol ónból készülnek, a dugottak pedig orgonafémből. Az intonáció művészies kivitellel fog bími, a hangolása normális „A” után véteik. Jótállás két évig jó anyagért és munkáért, e jótállás kivéteik azonban azon esetben, ha az orgonaa az időjárás következtében, vagy rossz kezeléstől elromlik. Az orgona, a jótállási idő alatt minden évben egyszer áthangoltatik és a gépezet megvizsgáltatik. Jelen szerződés három egyenlő példányban kiállítatván a szerződő felek által aláíratott.

Pécs, 1894. Augusztus 5.

Az új orgona 1895. február 22-én szólalt meg; ezen a napon szentelte fel Százmán Károly bajsai plébános. Angster József orgonakészítő és segédje, Müller János 10 nap alatt összerakták a hangszert, sőt a karzatot is 1 méterrel megnagyobbították, rozettáit Benácsek Fábián bajsai asztalos tervezte és készítette. Az orgona 21 homlokzati sípját 1915. szeptember 15-én a templom harangjaival együtt hadi célokra be kellett szolgáltatni. Orgonánk ma is használható állapotban van.

A káromlásról

Szent Máté evangélista azt írja ötödik fejezetében, hogy az ember minden gyalázása büntetést érdemel. Mennyivel inkább a káromlás, mely magát Istent sérti! Ez az Isten iránt tartozó emberi imádkás és dicséret fordítottja, az ember istentelenségének legfőbb jele. Vannak, akik sosem beszélnek Istenről, mert nincsenek vele személyes kapcsolatban, mások szeretettel, tisztelettel emlegetik, ismét mások pedig gúnyosan, tiszteletlenül szólnak róla, sőt, szidják. Sajnos gyakran szidják az emberek Istent, pedig a káromkodás nagy bűn, hiszen Isten szeret minket, őt szidni tehát oktalanság. „Isten nevét hiába ne vedyed!” A második parancsolat arra szólít minket, hogy dicsőítsük Isten nevét. A zsidók egyik törvénye így szólt: „Aki az Úr nevét káromolja, haljon meg, kövezzék meg az egész közösség!” (Lev. 24, 16). Azonban a pogányok ajkán gyakoribb a káromlás, az élő Istent gyalázzák, a Királyok, Makkabeusok, Ezeiel könyvében is olvasható. Az Újszövetségben Jézust a zsidók káromlással vádolták, ezért ítélték halálra. A valóságban ez az elvakultság a zsidók bűnének betetőzője, mert gyalázták a Fiút és a kereszten káromlással halmozták el (Jn 8,49 és Mk 15,29). A hamis tanítók, a tévedés mesterei a hívők között is elterjesztik a káromlást, olvashatjuk a Timóteushoz írt második levélben. Jézus pedig azt kéri tőlünk, hogy beszéljünk Istenről szeretettel. Azt is mondta, hogy a szív bőségéből szól a száj. Ebből kiindulva gondolkodjunk el a következő idézeten: „Ha hitetlen vagy, esztelen a káromkodásod, ha Istenhívő vagy, káromkodásoddal borzalmasan nagy a gonoszságod!”

Lelki gyöngyök

- Kevesen látják be, hogy milyen nagy dolgokat művelne velük Isten, ha magukat teljesen átengednék vezetésének, és kegyelmeit felhasználnák.
- Az élet lassanként megtanít mindenkit arra, hogy minden változó, és hogy nem kell kétségbeesni!
- Minél reménytelenebbnek látszik a helyzet, annál jobban kell bízni Istenben: ahol kifogyott az emberi segítség, ott kezdődik az isteni. (Loyolai Szent Ignác)
- Nincs jutalom érdem nélkül, és nincs érdem türelem nélkül. (Tim II. 3,12)
- Ami a hajó kormány nélkül, ami a madár szárnyak nélkül, ami a kert kerítés nélkül, ami a katona fegyver nélkül, az az ember Isten nélkül.

(Abraham a S. Clara)

A Vojnits-címer

Június végén és július elején sor került a templomajtó fölött elhelyezkedő Vojnits-címer kijavítására. Az történt, hogy amikor 1953-ban a templomba bevezették a villanyáramot, egy égőt szereltek fel az ajtó fölé. Hogy az égő elférjen, a tudatlan villanszerelők a címet megcsonkították, a felső részét eltávolították. A címet a sok festékréteg eltorzította már. A kántor megtisztította azt, a hiányzó részeket pótolta, és az egészet eredeti színűre festette. Dúlity Ferenc pedig szakszerűen kijavította a címer körül a falat.

Harangszótól Örökmécsesig

Lapunk nevét Harangszóról Örökmécsesre változtattuk. Ennek oka, hogy ősztől a mi tájékoztatónk is felkerül az internetre és ne tévesszék össze a már régebben meglevő temerini Harangszóval.

Június 5-én 11 gyermek végezte el először szentgyónását: Balázs Blanka, Bábi Dániel, Horvát Beatrix, Kövesdi Norbert, Kurina Cynthia, Mačaji Stevan, Ozorák Hugó, Petrás Csongor, Rubint Roland, Szabó Zoltán, Turuc Katalin és Varga István Árpád.

Június 22. és 25. között Gálik Dániel, Turuc Norbert és Tóth Zalán negyedikes hittanosok résztvettek Tóthfaluban a ministránsok lelkigyakorlatán. Vadóc Klaudia és Ocsenás Szilvia középiskolás tanulók nyolcnapos Útitárs-táborozáson vettek részt, szintén Tóthfaluban, jutalomként írásaikért. Mindannyian szép élményekkel tértek haza.

Bégel András az idei búcsúra is rendbehozta a templomudvarba levő Nepomuki Szent János és Szent Flórián szobrokat. Bandi bácsinak ezúton is köszönjük, hogy immár 8 esztendeje gondját viseli a templommal egyidős szobroknak.

Ne feledjük!

Megkezdődött az elsősök íratkozása. A hitoktatásra jelentkezőket a csütörtöki és a vasárnapi szentmisék után, ill. mindennap 8 és 9 óra között a várjuk Plébániahivatalban. A szülők és keresztszülők a gyermek keresztelesekor megfogadták, hogy gyermeküket vallásos nevelésben fogják részesíteni. Ez az ígéret jusson eszünkbe, és írassuk be gyermekeinket az iskolai és plébániai hitoktatásra is!

Várjuk a jelentkezőket a dorozslói búcsúra! A férfiak búcsúja szeptember 5-én lesz. Indulás a szentmise után. Víteldíj 220 dinár, a kétnapos búcsúra 350, és a „napi” búcsúra 250 dinár. Augusztus végéig lehet jelentkezni.

Megérkezett a 2005-ös évre szóló hajtogatós falinaptár. Ára 130 dinár.

Támogatók:

A Rózsafüzér Társulat VI. koszorúja

24300 BAČKA TOPOLA
NARODNI FRONT 4
TEL: (024) 711-863

ÖRÖKMÉCSÉS

Kizárólag a bajsai hívek belső használatára kiadja a Római Katolikus Plébániahivatal, Bajsa, Templomok tere (Trg Oslobođenja) 1. A lapot önkéntes adományokból tartjuk fenn, és kereskedelmi forgalomba nem kerül. Szerkesztették: Ft. Brasnyó Ferenc, Ft. Vilov Goran, Jósvai Erzsébet és Damján Zsolt. Felelős szerkesztő: Brasnyó Ferenc plébános. Számítógépes előkészítés: Damján Zsolt és Pohl Edvin. Lektor: Damján Judit. Sokszoroztatta a topolyai FOTO RIND műterem. Példányszám: 300.